

Олександр Петров – російський режисер і художник-постановник фільмів: «Моя любов» (2006), «Старий і море» (1999), «Русалка» (1997), «Сон смішної людини» (1992), «Корова» (1989). Перший з російських аніматорів отримав премію «Оскар» – за фільм «Старий і море» (за твором Ернеста Хемінгуея). Три попередніх фільми – «Корова», «Русалка», «Сон смішної людини» – здобули безліч призів на різноманітних фестивалях. Живе і творить у рідному місті Ярославлі, де має власну студію. Олександр Петров працює в незвичайній техніці «оживленого живопису», малює на склі не пензликом, а пальцями. З Олександром Костянтиновичем спілкуємося одразу після його майстер-класу, тож руки мультиплікатора ще вимазані у масляній фарбі.

Олександр Петров: «Дай, Боже, аби була можливість просто знімати фільми»

«Моя любов». 2006.

«Моя любов».

– Глядачі цьогорічного фестивалю «Крок. Зупинка на вимогу» мали змогу побачити усі ваші фільми: від «Корови» до «Моєї любові». Це, мабуть, вперше українська аудиторія могла познайомитися з вашою творчістю?

– Сподіваюся, що не вперше, адже на фестивалі «Крок» усі мої фільми свого часу показували. Кожна картина потрапляла на «Крок», іноді отримувала нагороди, іноді – ні, але це не має значення. Тож в Україні мої фільми – не новина. Інша річ, що все це відбувається у форматі невеликих творчих зустрічей. Але я до цього звик, мене навіть у Росії мало хто знає, попри нагороди.

– Звідки прийшла ідея малювати мультфільми не пензликом, а пальцями?

– Це моя ідея, я ні в кого про таке не читав. Проте малювати пальцями – не секрет і не хитрість, адже пальці – цілком природний та органічний інструмент.

По-іншому (себто пензликом) анімаційний фільм робити також можна, але це буде довго. І не вийде так експресивно, так динамічно і смачно, як можна зробити рухом руки, пальців... Адже так чи так, малюють головою...ну, або серцем. Рука ж просто найбільш доступний і простий інструмент. Я не знаю, чому людей це дивує, але в цьому немає нічого містичного, все раціонально та утилітарно.

– Як збираєте матеріал, де знаходите образи для своїх фільмів?

– Фотографую, роблю малюнки з натури, займаюся відеозйомкою якихось моделей чи об'єктів, навіть тварин, які так чи інакше можуть стати матеріалом для створення анімаційного образу.

– В Україну теж з фотоапаратом приїхали?

– Тепер у мене фотоапарат у моєму мобільному телефоні. Став лінуватися і вже не ставлюся з трепетом до якості

фотографій. Знімаю на телефон, ніби роблю нотатки у записнику.

– Сфотографували щось цікаве у Києві?

– Якщо чесно, не пам'ятаю, щоб фотографував цього разу в Україні, не було ще приводу... Хоча ні, клацнув друзів, але, мабуть, із цього нічого не вийшло, було надто темно.

– Ви не лише художник, а й режисер кількох своїх останніх фільмів. Набридло працювати під чужим керівництвом?

– Мені подобалося бути художником-постановником, і я любив чиїсь ідеї втілювати в нову форму, несподівану... І що більше наступний режисер відрізнявся від попереднього, то цікавіше було, але через певний час мені це й справді набридло. І саме тому я сам став режисером.

– Ви єдиний аніматор у Росії, нагороджений премією «Оскар». Як змінилося життя Олександра Петрова після цієї нагороди?

– Зараз цій людині вже все одно, чи є ця статуетка, чи немає. Дуже часто вона заважає спокійно дихати. Мене дра-

взагалі не маю майнових прав на свої фільми... Є компанія, яка купила права на випуск DVD із фільмом «Старий і море», проте версія, яку побачив, мені не сподобалась, тож я не вважаю цей фільм своїм.

Нещодавно телевізійна компанія «Перший канал» придбала права на всі мої фільми, окрім «Старий і море». Сподіваюсь, вони показуватимуть ці фільми в кінотеатрах, бо мова йшла саме про це. Є така ідея, можливо, трішки екстравагантна, – укомплектувати мої стрічки в сеанс і демонструвати у невеликих кінозалах у різних регіонах Росії... Та поки що це лише проект, тож мені нічим похизуватися.

– Чи підтримуєте дружбу з українськими аніматорами?

– Не можу сказати, що у мене багато друзів, але я люблю мультфільми Черкаського. Саша Гуньковський мені дуже подобається... Боюсь кого-небудь не назвати, кого люблю, і хто мені не байдужий.

– А які українські мультфільми бачили нещодавно? Щось запам'яталося?

«Сон смішної людини». 1992.

«Старий і море» за Е.Хемінгуєм. Режисер Олександр Петров. Росія. 1999.

тує слово «оскароносець». Хто це вигадав? Я не ношу жодного «Оскара», ні з собою, ні на собі, нічєї уваги до нагороди не привертаю. Так, є ця відзнака, вона зробила свою справу: у мене з'явилась студія, маю можливість досить комфортно втілювати свої проекти і навіть набирати власну команду. Поки не було «Оскара», не було й такої можливості, мене не дуже хотіли зауважувати в рідній країні.

А почуття, які переповнювали, коли я цього «Оскара» отримав... Що казати, кожній людині приємно, коли її хвалять, і кішці приємно, коли з нею лагідно розмовляють... Звісно, вручення «Оскара» – подія досить значна в житті будь-якого кінематографіста, але я до цього ставлюся спокійно, без фанатизму.

– Ваш фільм «Старий і море» мав прокатне життя у Британії. Чи продовжилося воно в Росії?

– Ні. Я не маю права на цей фільм на території Росії, та й

– Це був мультфільм, зроблений для проекту «Гора самоцвітів», – «Злидні» Степана Ковалю. Дуже яскравий, незвичайний і теплий фільм. Не знаю, наскільки він український (бо зроблений у Москві) і взагалі, чи потрібно присвоювати національність фільмам... Але то останній фільм, який я помітив, і мені здається, що це – успіх.

– Що б ви порадили молодим українським мультиплікаторам?

– Який ефект від моєї поради, якщо на моїй же батьківщині мої фільми глядач не бачить. Чули про Олександра Петрова, чули про місто Ярославль, у якому живу, знають, що це шостий «Оскар» у Росії і перший – у російській анімації. І все. Далі справа не йде. Дай, Боже, щоб була можливість просто знімати фільми. Нехай знаходять можливість робити свою улюблену справу і не думати про нагороди чи кар'єру.